



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/17/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

103/2017. (V. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ meghatalmazott képviselője útján 2017. január 2-án előterjesztett **panasza alapján elindult eljárást** a 2017. május 25-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A Testület a rendelkezésre álló adatok alapján — mivel a rendőrségi adatszolgáltatás alapján a beadványban megjelölt intézkedés nem volt beazonosítható — az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos képviselője 2017. február 8-án, postai úton terjesztette elő panaszát, amelyben egy 2017. január 19-én foganatosított igazoltatást és annak körülményeit (szolgálati fellépés, intézkedés konkrét okának közlésének elmaradását, valamint a panaszjogról való tájékoztatás hiányát, részrehajlás) kifogásolták.

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. október 8-án 14 óra és 15 óra között a J. P. pápa téren tartózkodott, amikor arra lett figyelmes, hogy a tér N. utca felé eső részén a metrólejárónál két rendőr az ott tartózkodó hajléktalannak, illetve rossz szociális helyzetűnek tűnő személyeket igazoltatja. Az igazoltatott személyek jórészt szegényes ruházatot viseltek, nagyobb csomagjaik voltak, illetve a nem túl meleg idő ellenére is a parkban tartózkodtak. Az eljáró rendőrök a park felé haladva a panaszost (aki maga is hajléktalan) is igazoltatták. A rendőrök nem köszöntek, nem mutatkoztak be, nem közölték a panaszossal az igazoltatás célját, azonnal a személyazonosító igazolványát kérték. Viszonylag hosszú ideig tartott, míg a panaszos megtalálta az igazolványát a táskájában, közben az igazoltatás céljával kapcsolatban

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

érdeklődött. Több kérdést követően végül az egyik eljáró rendőr felvilágosította, hogy általános igazoltatás folyik. Azt követően, hogy a panaszos igazolta magát, a panaszos megosztotta véleményét az eljáró rendőrökkel, előadta, hogy nem korrekt dolog embereket csak azért igazoltatni, mert hajléktalannak, vagy rossz szociális helyzetűnek tűnnek. A rendőrök végül sarkon fordultak és elhagyták a teret. A panaszos előadása szerint a panasztétel lehetőségéről és annak határidejéről nem tájékoztatták a panaszost.

A panaszos képviselője hivatkozott a *rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény* (továbbiakban: Rtv.) 29.§-ra, amely rögzíti azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a rendőr igazoltathat.

A képviselő hivatkozott továbbá a BRFK és a Magyar Helsinki Bizottság között 2016. február 18-án – az Egyenlő Bánásmód Hatóság előtti eljárásban - létrejött egyezsége, amely alapján a BRFK egy körlevelet bocsátott ki a kerületi rendőrkapitányságok számára. *(A rendőri intézkedések általános alapelvei mellett –törvényesség, szakszerűség, arányosság és szükségesség- meg kell jelennie az empátiának és a humanizmusnak is, ugyanis a társadalom alapjaiban türelmet és segítséget, oltalmat és védelmet vár a rendőrség hivatásos állományú tagjaitól (a továbbiakban együtt: rendőr).*

Az egyezés vonatkozó része szerint a körlevél: *” Felhívja az állomány figyelmét arra, hogy az igazoltatás szigorúan célhoz kötött intézkedés, amelyet minden esetben olyan konkrét tényeknek, körülményeknek kell megalapozniuk, amelyek alapján a rendőr okkal feltételezheti, hogy 29. § (1) a) pontjában meghatározott valamely cél elérése érdekében az igazoltatásra feltétlenül szükség van. A rendőrnek minden esetben tudnia kell számot adni e konkrét körülményekről. Ennek megfelelően senki nem vonható igazoltatás alá pusztán azon az alapon, hogy hajléktalan, vagy egyébként kedvezőtlen szociális helyzetű, illetve megjelenése alapján hajléktalannak, vagy egyébként kedvezőtlen szociális helyzetűnek tűnik.”*

A képviselő leírta, hogy tudja, hogy feltételezhetően nem a BRFK, hanem a Készenléti Rendőrség intézkedett, azonban az egyezésben foglaltak általános érvényűek, minden rendőrré vonatkoznak, függetlenül attól, hogy mely szerv állományában látnak el szolgálatot.

A rendőrök eljárása nem felelt meg továbbá az Rtv. 20.§-ának sem, sem a szolgálati fellépés módját meghatározó, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 (IX. 22.) BM rendelet vonatkozó rendelkezéseinek. A beadvány szerint az intézkedés nyilvánvalóan nem felelt meg a rendőrök Rtv-ben, és a Szolgálati szabályzatban meghatározott kötelezettségeinek. A panaszos véleménye szerint már az igazoltatás jogalapja is hiányzott, ezáltal az intézkedés sértette a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményét, a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, személyes adatok védelméhez és szabad mozgáshoz fűződő alapvető jogait.

A jogsértés alátámasztására a panaszban a képviselő hivatkozik az Alkotmánybíróság releváns határozataira (9/1992. (I. 30.) AB határozat, 56/1991. (XI. 8.) AB határozat) és az alapvető jogok biztosa korábbi jelentésére (AJB 730/2012.).

A beadványhoz csatolták a panaszos képviselőre vonatkozó meghatalmazást is, valamint mellékeltek a hivatkozott egyezés szövegét, illetve a rendőri intézkedések célhoz kötöttsége tárgyában született, Dr. K. J. Z. r. ezredes, főkapitány-helyettes körleveleit.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a BP.-i Rendőr-főkapitányságtól és a Készenléti Rendőrségtől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

A BRFK Hivatalvezetőjének 2017. február 20-án kelt tájékoztatása szerint A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság hivatásos állományának tagjai a tárgyidőszakban nem fogantatosítottak intézkedést a panaszossal szemben. A BRFK tájékoztatta továbbá a Testületet, hogy hatóságuk illetékességi területén azonban megerősítő szolgálatot lát el a Készenléti Rendőrség. Tekintettel arra, hogy a II. János Pál pápa téren található az M4-es metróvonal egyik megállója, így a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály beosztottjai is – fokozott ellenőrzés keretein belül – megjelenhetnek a közrend és a közbiztonság védelme érdekében.

A Készenléti Rendőrség 2017. május 10-én kelt tájékoztatása szerint a panaszossal szemben a beadványban megjelölt napon a Készenléti Rendőrség rendőrei dokumentált módon nem intézkedtek, a Körözési Nyilvántartási Rendszerből lekérdezés nem történt a rádióállomáson keresztül.

III.

A Testület eljárását a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban Rtv.) IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt a 92. §-ának (1) bekezdése a következőként szabályozza.

„Akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést fogantatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon **rendőri** intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek **az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel**. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás,

ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Jelen ügyben megállapítható volt, hogy a panaszos által megjelölt és az Rtv. szerint vizsgálható rendőri intézkedés nem volt beazonosítható, ezért a Testület a fenti indokok alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszeljárást megszüntette.

Budapest, 2017. május 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET